

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs

Van

[Redacted]

Datum

26 november 2025

Referentie

55828088

Bijlagen

1 - Voortgangsbrief Examens voortgezet onderwijs

2 - Staatsexamenmonitor 2025

Intern OCW afgestemd

KenO, OVO

Extern OCW afgestemd

CvTE; DUO; IvHO

Voortgangsbrief Examens voortgezet onderwijs

Aanleiding

U ontvangt ter ondertekening de Voortgangsbrief examens voortgezet onderwijs. Deze brief bevat een aantal moties en toezeggingen die voor eind 2025 uitgevoerd zouden worden, het streven is daarom de brief nog dit jaar naar de Tweede Kamer te sturen. De brief gaat over passend examineren, examensamenwerkingen tussen vo en vso-scholen en de centrale examens. Ook deelt u de Staatsexamenmonitor 2025 van DUO en een korte reflectie hierop met de Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd deze Kamerbrief te ondertekenen en daarmee akkoord te gaan met de inhoud van de brief.

Kernpunten Kamerbrief

- Deze brief is een vervolg op de Kamerbrief van 18 februari 2025¹ en beschrijft de ontwikkelingen bij passend examineren:
 - De lancering van het Expertisepunt passend examineren en de doorontwikkeling van het expertisepunt in het komende jaar. Daarbij gaat u in op de toezegging om de regelgeving over de deskundigenverklaring onder de loep te nemen. Het Expertisepunt zal hiervoor zorgen, samen met OCW.
 - De gezette stappen voor verbetering van de examensamenwerking tussen het vso en het regulier vo/vavo.
 - Het versoepelen van de aanvraagprocedure voor vso-scholen om een eigen examenlicentie te verkrijgen. Hiermee doet u de toezegging van uw ambtsvoorganger af naar het verkennen naar de mogelijkheid voor meer vso-scholen om een examenlicentie te krijgen.
 - Het uitvoeren van de motie-Ceder,² waarin de regering verzocht wordt in beeld te brengen welke leerlingen in het reguliere vo baat hebben bij het halen van vakcertificaten (om daarmee een diploma te halen) en de wet- en regelgeving daarop aan te passen. Deels is het gevraagde in de motie al mogelijk. Voor leerlingen voor wie dat

¹ Kamerstuk 31289-601

² Motie Ceder c.s. "verzoekt de regering om in beeld te brengen welke leerlingen in het regulier onderwijs baat hebben bij de mogelijkheid van het halen van vakcertificaten en de wet- en regelgeving hierop aan te passen, mits dit uitvoerbaar is, en hierover de Kamer te informeren".

noodzakelijk is, breiden we het gespreid examen uit.

- U informeert de Kamer over het verloop van de staatsexamens in 2025 door de Staatsexamenmonitor 2025 aan te bieden.
- In de brief over de Examenmonitor uit september 2025 heeft u toegezegd dat de Kamer voor het einde van 2025 geïnformeerd wordt over de verkenning naar het kopiëren of scannen van examenwerk. Momenteel is er nog geen uitkomst van de verkenning, dus informeert u de Kamer wanneer er een concreet resultaat is.
- U informeert de Kamer over de uitkomst van de verkenning van de motie-Beertema.³ In de motie wordt de regering verzocht te verkennen hoe een voldoende voor het vak Nederlands verplicht kan worden voor het behalen van een vo-diploma. U geeft aan geen verplichte voldoende voor Nederlands te introduceren, vanwege de nadelen die een dergelijke maatregel heeft.
 - Over deze motie is een gesprek gevoerd met de Inspectie van het Onderwijs, die zich kan vinden in de door OCW geschetste analyse ten aanzien van de uitkomst van de verkenning.

Staatsexamenmonitor 2025

- DUO Informatie Producten heeft de staatsexamenmonitor opgeleverd. Deze rapportage wordt jaarlijks gemaakt na afloop van de staatsexamens. De examenresultaten van het regulier vo zijn in september 2025 met de Kamer gedeeld. Omdat de staatsexamens langer doorlopen, worden de resultaten van de staatsexamens later bekendgemaakt en nu gedeeld.
- In de Kamerbrief wordt een beschrijving gegeven van de belangrijkste punten uit de staatsexamenmonitor, zoals de slagingspercentages en de behaalde cijfers, en wordt teruggeblikt op het verloop van de staatsexamens 2025.
- De staatsexamens 2025 zijn naar tevredenheid van de examenketen (CvTE en DUO) verlopen.
- Vergeleken met 2024 zijn de slagingspercentages gestegen, zowel bij de groep kandidaten uit het vso als de groep kandidaten uit het vo. Ook de gemiddelde cijfers zijn hoger dan in 2024.
- Vergelijkbaar met voorgaande jaren ligt het slagingspercentage van vso-leerlingen hoger dan dat van individuele kandidaten (vo-kandidaten). De groep vo-kandidaten bestaat uit volwassenen die het examen zelfstandig willen voorbereiden, maar ook uit kandidaten die om uiteenlopende redenen geen examens op school kunnen doen, bijvoorbeeld omdat zij door ziekte aan huis gebonden zijn of omdat ze gedetineerd zijn.

Krachtenveld

- Uw ambtsvoorganger heeft met de Kamerbrief van februari 2025 een beweging ingezet naar een inclusief examenlandschap.
- De aangekondigde maatregelen volgen uit een zoektocht van een aantal jaar naar hoe we leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, met name in het vso (uitstroomprofiel vervolgonderwijs), zo passend mogelijk kunnen examineren.
- Verreweg de meeste vso-leerlingen leggen hun examens af via het staatsexamen, dat op een aantal punten verschilt van het reguliere

³ Motie Beertema c.s. "verzoekt de regering om in navolging van het advies van de Inspectie van het Onderwijs een verkenning uit te werken hoe in het voortgezet onderwijs gerealiseerd kan worden dat een voldoende voor het vak Nederlands voorwaardelijk wordt voor het behalen van een diploma".

eindexamen. Zo bestaat het schoolexamen meestal uit één college-examen per vak, dat mondeling wordt afgenomen in plaats van meerdere schoolexamens. Bovendien vinden deze examens plaats ná het centraal examen, waardoor vso-leerlingen hun uitslag later krijgen dan leerlingen in het reguliere vo.

Datum
26 november 2025

- Tijdens de coronacrisis groeide de maatschappelijke/politieke aandacht voor het staatsexamen (wat leidde tot een aantal moties vanuit de Kamer die vooral beoogden de verschillen tussen het staatsexamen en het regulier eindexamen weg te nemen).
- Na uitgebreid onderzoek en pilots is gebleken dat het niet doelmatig en niet goed uitvoerbaar is om verregaande aanpassingen te doen aan het staatsexamen.
- Gesteund door onderzoek naar de examenvoorzieningen en gesprekken met het veld⁴ is daarom gekozen voor een beweging naar een inclusief examenlandschap. Daarin maken zo veel mogelijk leerlingen gebruik van het reguliere eindexamen, door samenwerkingen tussen vso en vo/vavo of een eigen examenlicentie voor vso-scholen. Het grote voordeel daarvan is dat het onderwijs en het eindexamen meer in één hand liggen en een logisch verlengde van elkaar zijn. Deze beweging vraagt wel tijd.
- Het staatsexamen blijft beschikbaar voor leerlingen voor wie dat de best passende examenvoorziening is.

⁴O.a. sectorraad gespecialiseerd onderwijs, leerlingvertegenwoordigers LAKS, LBVSO en Stem van de vso-leerling, Ouders en Onderwijs, Balans Digitaal, Po-raad, VO-raad, Vavonetwerk, Visio en Kentalis.